

Allah'ın Sevdığı Kimseler

Yusuf Tazegün

Allah'ın sevgisine ulaşan gerçek hazineye ulaşmıştır, bu sevgi onun için her şeyden daha değerlidir. İlahi sevgi, çölün ortasında yolunu kaybetmiş, ekmeğini suyunu bitirmiş ve baygın bir halde ölümü bekleyen kimsenin yaşama isteğinden daha değerlidir. Ölüm döşeginde ölmek üzere olan kimsenin birkaç gün daha yaşama isteğinden daha büyüktür. Allah'ın kulunu sevmesiye çok daha değerli, faydalı ve sonsuzdur.

Allah sevgisinin ne kadar değerli olduğunu bilmek, insanın Allah'ı tanımasıyla alakalıdır. Tanımayı çoğaltarak, mümkün olduğu kadar bu büyük hazineyi bütün varlığımızla ele geçirmeye çalışmalıyız.

İnsan sürekli başkalarının sevgisini kazanmak için uğraşıp, bunun içinde değişik yollara başvurmaktadır. Bazıları halkın gönlünde yer edinerek, kendilerine bağlayarak onların ilgisini çekme peşindedir; ama ahiret ehli kimseler sadece insanların sevgisiyle yetinmemekteler, onların tek amacı; kalıcı ve faydası daha çok olan Rablerinin sevgisini kazanmaktır, bunun için de ellerinden geleni yapmaktadırlar.

Allah'ın sevgisini kazanmaktan maksat Allah'ın engelleri onların kalplerinden kaldırması ve kalp gözlerini açarak bu şekilde O'nu görmelerini sağlaması ve O'na ulaşma yolunda güç vermesidir. Allah'ın kuluna karşı bu istekler içinde olması onu sevmesidir. Diğer bir tabirle Allah'ın sevmesi yani kulun batınını Allah'tan gayrisinden temizleyip, onla arasında olan tüm engelleri kaldırmasıdır.

Peki, nasıl Allah'ın sevgisini kazana bilir ve O'nun bizi sevmesini sağlayabiliriz? Bunun için öncelikle yüce Allah'ın kimleri sevdiğini ve Allah'ın sevgisine ulaşmış kulların ne gibi özellikleri bulunduğunu bilmemiz gerekmektedir. Bunlar bilindikten sonra o üstün makama ulaşabilir ve Allah'ın sevdiği arasına girebiliriz.

Kuran-ı Kerim ayetlerinde bazı kimselerin, bir takım özellikleri kendilerinde oluşturarak Allah'ın sevgisine ulaştıkları ve Allah'ın onları sevdiği buyrulmaktadır. O özelliklerden bazıları şunlardır:

1. Dünyaya bağlanmamak: Allah sevgisine ulaşmak için yapılması gereken ilk iş dünya sevgisi ve dünya bağını kalpten

Allah'ın sevgisine ulaşan gerçek hazineye ulaşmıştır, bu sevgi onun için her şeyden daha değerlidir. İlahi sevgi, çölün ortasında yolunu kaybetmiş, ekmeğini suyunu bitirmiş ve baygın bir halde ölümü bekleyen kimsenin yaşama isteğinden daha değerlidir. Ölüm döşeginde ölmek üzere olan kimsenin birkaç gün daha yaşama isteğinden daha büyüktür. Allah'ın kulunu sevmesiye çok daha değerli, faydalı ve sonsuzdur.

silip, temizlemektir. Dünya sevgisi kalpte oldukça insan asla ilahî aşka ulaşamaz. Çünkü kalpte, sadece bir sevgi kendisine yer edinebilir, ayrıca Allah sevgisiyle dünya sevgisi tamamen birbiriyle çalışmaktadır, bu ikisinin bir kalpte olması düşünülemez. Nitekim Peygamber efendimiz (s.a.a) bir hadisinde bunu bizlere şöyle buyurmaktadır:

“Dünya sevgisi ile Allah sevgisi asla bir kalpte beraberce yer almaz.”

Dolayısıyla Allah'ı sevmek isteyenler, en büyük engel olan dünya sevgisinden kurtulmalıdırlar. Zerar b. Zemret'uş Şeybani, Şam'a gidip Muaviye'nin yanına vardığında Muaviye kendisine Ali'yi (a.s) sordu. O şöyle dedi: Şehadet ederim ki onun, gece karanlık bastığında mihrabında eliyle sakalını tutup, yılan sokmuş birisi gibi kıvranarak ve hüznü birisi gibi ağlayarak şöyle dediğini gördüm:

“Ey dünya! Ey dünya! Uzaklaş benden. Kendini bana mı sunuyorsun, yoksa beni mi arzuluyorsun? Beni aldattığın gün olmasın! Heyhat! Sen, benden başkasını aldat; benim sana ihtiyacım yok. Seni üç kez boşadım; artık dönmeye imkân yok. Ömrün kısadır, değer azdır, arzun hakirdir. Ah! Azığın azlığından, yolun uzunluğundan, seferin uzaklığından, varılacak yerin (kabir, berzah ve kıyametin) zorluk ve azametinden!”

Yine bu hususta Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Kalbinde dünya sevgisi yer eden bir kimse nasıl Allah sevgisini iddia edebilir? Gece ve gündüz bir araya gelmediği gibi Allah ve dünya sevgisi de bir araya gelmez. Her kim münezzeh olan Allah'ı görmek isterse dünyadan el çeksın. Eğer Allah'ı se-

viyorsanız o halde kalplerinizden dünya sevgisini çıkarın.”

2. Zorluklar karşısında sabretmek: Allah'ın o güzel sevgisini kazanmanın yollarından ikincisi ve Kuran'ın üzerinde çokça durduğu yol; zorluk, sıkıntı ve belalar anında sabredip, katlana bilmektir. Nitekim arifler, sabırlıları Allah'ın sevdikleri olarak adlandırmışlardır.

“...Allah sabredenleri sever.”

“Nice peygamberlerin yanında pek çok rabbani kimse savaşmıştır. Allah yolunda başlarına gelenlerden ötürü gevşememişler, yılmamışlar ve boyun eğmemişlerdi. Allah, sabredenleri sever.” (Al-i İmran: 146)

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Allah'ı seven kalp, Allah yolunda çektiği zorluk ve sıkıntıları çok sever. Allah'tan habersiz olan kalp ise rahatına düşkündür. O halde ey Ademoğlu! Sıkıntı ve zorluğa düşmeden iyiliğin yüce makamına ulaşacağını sanma. Zira hak ağır ve acıdır.”

3. Allah yolunda savaşıp, mücadele etmek: Bunu başara bilen kimseler gerçekten Allah'ı seven ve Allah'ın da onları sevdiği kimselerdir. Çünkü onlar sevdiklerinin yolunun devamlılığı için hiç bir şeylerini feda etmekten çekinmiyorlar. Öylesine Allah'ı sevmeler ki, en kıymetli olan canlarını bile bu sevda uğruna vermeye hazırdırlar. Onlar canlarıyla ve mallarıyla hakkın batılla olan savaşının tüm cephelerinde hazır bulunurlar. Hem silahlı savaş cephelerinde ve hem de kültürel savaş sahnelerinde. Onlar, Allah'ın dinin yayılması ve şeytanın yolunun kapanması için hiç bir şeyden çekinmez ve her şeylerini bu uğurda feda ederler. Dolayısıyla Allah da onları sevmektedir.

“Allah, taşları birbirine kenetlenmiş bir bina gibi saflar halinde, Kendi yolunda savaşanları sever.” (Saf:4)

4. Tövbe etmek: Evet, günah işlemek kötüdür, insanı Allah'ın sevgisinden uzaklaştırır, fakat günahattan daha kötü olanı ise tövbe etmemektir. Bu bağlamda tövbe yeniden Allah'ın sevgisini kazanmak için atılan adım, ondan özür dilemek ve yaptıklarından dolayı pişman olmaktır. Yüce Allah bu şekilde tövbe edenleri çok sever.

“Allah şüphesiz daima tövbe edenleri sever, temizlenenleri de sever.” (Bakara: 222)

İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s), bir münacatında şöyle buyuruyor:

“Allah'ım hata ağaçlarını kalp gözlerinin önüne diken, onu kendilerine pişmanlık yemişini versin diye tövbe suyu ile sulayan kimselerden kıl! Onları yüce gizliliklerin örtüsünden haberdar kıldın, hüznün ve korkulardan emin kıldın... Onlar da böylece yüce bir zekaya ulaştılar ve hizmet elbisesini giyip sana ulaştılar.”

5. İman edip hayır işler yapmak: Kurtuluş sadece iman etmek ve iyi işler yapmaya bağlıdır. Bu ikisi asla birbirinden ayrılmaz ve tek başına da kabul olmaz. Dolayısıyla Allah'a iman edenler ve sonrasında bu imanlara üzere yaşayıp, onun emirleri doğrultusunda hareket edenler yüce Rablerinin sevgisini kazananlardır. İnsanlara hizmet etmek, Allah'ın yarattıklarını ondan ötürü sevmek ve özellikle darda kalmışların imdadına koşmak Allah'ın en sevdiği ibadetlerden biridir. Bu şekilde fakirlere yardımda bulunanları, düşkünlere bağış edenleri Allah sevecektir. Bu aslında Allah'ın vermiş olduğu nimetler karşısında teşekkür niteliğindedir. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur:

Kurtuluş sadece iman etmek ve iyi işler yapmaya bağlıdır. Bu ikisi asla birbirinden ayrılmaz ve tek başına da kabul olmaz. Dolayısıyla Allah'a iman edenler ve sonrasında bu imanlara üzere yaşayıp, onun emirleri doğrultusunda hareket edenler yüce Rablerinin sevgisini kazananlardır.

“Resulullah’a (s.a.a) aziz ve celil olan Allah’a hangi amel daha sevimidir?” diye sorulunca, “Müslüman’ı sürekli sevindirmek” diye buyurdu. “Ey Allah’ın Resulü! Müslüman’ı sürekli sevindirmekten maksat nedir?” diye sorulunca şöyle buyurdu: “Açlığını gidermek, hüznünü yok etmek ve borcunu ödemektir.”

6. Yüce Allah miraçta Peygamber’ine kimleri sevdiğini ve onları niçin sevdiğini şöyle buyurmaktadır:

“Ey Ahmet! Dört grubu sevmek bana vaciptir; birbirlerini benim için sevenler, benim için benim sevmediklerimle ilişkisini kesenler, benim için bir birleriyle ilişki kuranlar ve sadece bana tevekkül edenler.”

Allah, Resul’üne (s.a.a) hitap ederek dört grup insanı sevmenin kendisine vacip olduğunu buyuruyor. Elbette bu vaciplik bildiğimiz fıkıh vaciplik gibi değildir, burada ki maksat Allah’ın bu şartları kendisinde bulunduran kullarını sevdiğidir. Açıkça anlaşıldığı üzere, Rabb’ul âleminin bütün bunları, insanın mutluluğu ve O’na yaklaşması için gerekli bildiğinden buyurmaktadır. Allah’ın yapılmasını istemiş olduğu bu dört şey elbette O’nu sevenler ve emrine itaat edenler içindir, yoksa Allah’tan gafil ve Ondan habersiz olanlar için değildir. Allah’ın sevgisine

ulaşan gerçek hazineye ulaşmıştır, bu sevgi onun için her şeyden daha değerlidir.

Hadisin başında yüce Allah, birbirlerini onun rızası için sevenleri sevdiğini buyurdu; çünkü bu şekilde birbirini sevmek aslında Allah’ı sevmektir, O’nun sevdiklerine sevgi göstermek, Allah’a sevgi göstermektir. Bir şey veya bir kimse sevildiği zaman, sevgiliyle alakalı olan şeyler de sevicektir. Allah’ı seven Allah’ın sevdiklerini de sever, bu sevginin kaçınılmaz getirisi, sevgilinin sevdiğini sevmek vazgeçilmez bir şeydir. Bu yüzden Allah’ı seven biri, Allah’ı daha çok sevenleri sevecektir, bu yüzden Allah âşıkları; ilk aşamada Peygamber’i (s.a.a) ve imamları (a.s) sonrasında onların yolunu devam ettiren müminleri sevmektedirler.

7. Allah’ın sevdiği kimseleri sevmek: İnsanlarla olan dostluklar, Allah değer ölçüsüyle kurulmalıdır. Allah’ı ve Resulünü seven, onlara yakın olan bireyleri bularak, onlarla dost olmaya çalışılmalıdır, belki böylelikle Allah’ın sevdiği insanlar zümresine girebiliriz. Dostluklar ve sevgiler Allah’a ulaşma doğrultusunda olmalıdır, eğer hedef dünya menfaatleri olursa bu sevgi daha da insanı Allah’tan gafil ederek, ondan uzaklaştırır. Öyleyse Allah dostlarıyla olan arkadaşlığı güçlendirmek gerekiyor ki, ilâhî sevgi kalbe yerleşsin. Allah’ı sevenleri sevmek, Allah’ı

sevmeyi gerektirir, Allah'ı sevmekte onu sevenleri sevmeyi. Hangisi güçlenirse diğerini de güçlendirecektir. Bu iki sevgi bir birlerini karşılıklı olarak etkilemektedir.

Allah'a olan sevgi ağacın kökü, Allah dostlarına olan sevgi de ağacın dalları gibidir. Eğer ağacın dallarını kesecek olursanız, zamanla ağacın kökü de çürüyecektir ve eğer kökü kesip atarsanız bu sefer dallar kuruyacaktır. Diğer taraftan da, dallar güneş ve havadan yararlan- dıkça kökte yararlanacak, kök topraktan aldığı gübreye güçlendikçe ağacın dalları da güçlenecektir. Bu karşılıklı ilişki Allah sevgisiyle, Allah dostları sevgisi arasında da bulunmaktadır. Bu yüzden yüce Allah, Kuran-ı Kerim'de insanların hangi yolla kendilerini Allah'a sevdireceklerini şöyle bildiriyor:

“(Resulüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin.” (Al-i İmran: 31.)

Demek ki Allah'ın sevgisini kazanmanın en önemli ve en büyük yolu Resulünün sevgisini kazanmaktır, hatta Allah'ın birisini sevmedeki değer ölçüsünün, Resulünün sevgisi olduğunu söyleyebiliriz. Neden olmasın, imkân âleminin en mükemmel ve en üstün varlığı, bütün kemallerin toplandığı kimse Allah Resulü değil mi?

İnsanın kendisinden daha mükemmel olana karşı sevgi beslemesi çok doğaldır, lakin insan en mükemmel ve en üstün olana dikkatini topladığı zaman, ondan daha aşağıda bulunan küçük mükemmellikleri görmeyecek, sonuç itibarıyla de onları sevme gereksinimini duymayacaktır. En mükemmel varlık olan Allah'ın sevgisini kalpte oluşturmak ve dünyevî sevgilerden kalbi temizlemek için; Allah'ı tanımak gerekir. En üstün, kemallerin kaynağı, bütün güzellikleri sınırsız sahibi, sevmeyi gerektiren bütün üstünlüklerin asıl menşesi ve bütün bunları sonsuz bir şekilde kendisinde bulunduran sadece O'dur.

Allah'ın sevgisini kazanmanın en önemli ve en büyük yolu Resulünün sevgisini kazanmaktır, hatta Allah'ın birisini sevmedeki değer ölçüsünün, Resulünün sevgisi olduğunu söyleyebiliriz. Neden olmasın, imkân âleminin en mükemmel ve en üstün varlığı, bütün kemallerin toplandığı kimse Allah Resulü değil mi?

Evet, Allah'ı sevmenin yolu, maaşmaları, onun dostlarını, O'nu sevenleri sevmektir. Bunlara olan sevgi çoğaldıkça Allah'a olan sevgi de gün be gün çoğalacaktır. Elbette bu insanları sadece Allah'a ulaşmak ve Allah'ın bunları sevdiği için sevmek şartıyla; eğer maddî menfaat, makam veya zenginlikleri için sevilirse kesinlikle ulaştıramayacaktır. *Usul-u Kâfi*'de İmam Zeyn'ül Abidin'den (a.s) şöyle bir rivayet nakledilmektedir.

“Kıyamet gününde, Allah bütün kullarını topladığında birisi şöyle seslenecek: Allah için birbirlerini sevenler çıksınlar? Herkesin içinden bir grup kalkacak ve onlara hesapsızca cennete girmeleri söylenecektir. Onlarla karşılaşan melekler şöyle derler: Nereye gidiyorsunuz? Onlar: Sorguya çekilmeden cennete giriyoruz, derler.

Melekler: Peki niçin? Onlar: Çünkü bizler Allah için dostluk kuranlarız. Melekler: Sizin yapmış olduğunuz ameller nelerdi? Onlar: Allah için dost ve Allah içinde düşman oluyorduk. Melekler: Amel ehli için ne de güzel bir mükâfat.”

Müminin Kalbi, Allah'ın Arşı

İşte bu makama, ilahî aşka ulaşmış müminin kalbi Allah'ın arşıdır. Zira gökler ötesinde Arşı kendisine hâkimiyet tahtı olarak yaratan ve üzerine istiva buyuran Rabbul âlemin, yeryüzünün bütününden aldığı özlü topraktan yarattığı insan bedenine Ruhu üfledikten sonra, halife sıfatıyla onu dünyaya göndermiştir. Göndermiş, sonra da Arş'ının birer izdüşümü misali, yeryüzünde kendine özel iki ev yapmıştır. Bunlardan biri, dünyanın merkezi olan Mekke'de, diğeri ise insanın merkezi olan kalbindedir. Mekke'dekini Allah'ın dostu Hz. İbrahim inşa ederken, kalptekini ise yüce Allah bizzat kendisi yaratmıştır. İslam ırfanında, Mekke'dekine “Dostun Yaptığı Ev”, müminin kalbine ise “Celal Sahibi Allah'ın Yarattığı Ev” denir.

Mescid-i Haram'daki Kâbe olabildiğine sade ve yalın bir halde sırf hakiki tevhide hizmet etsin diye yapılırken, insandaki gönül Kâbe'si ise; olabildiğince zengin, rengin, süslü, duyarlı ve şuurulu yaratılmıştır. İman, ihlâs, ihsan, yakın, muhabbet, meveddet, şefkat, itaat, sadakat, istikamet, sevgi gibi güzel ahlak çekirdekleri ekilmiştir, sonsuz mükemmelliğe ulaşsın diye donanımla mücehhez kılınmıştır. Fakat bu zenginlik ve renginlik içinde ondan da istenilen tıpkı Kâbe gibi saf olmasıdır, zenginliği çoğaldıkça başının eğik, tevazusunun da çok olmasıdır.

Öyleyse kul Allah'ın ona nasıl büyük bir hazine vermiş olduğunun farkına varmalı,

İlahî aşka ulaşmış müminin kalbi Allah'ın arşıdır. Zira gökler ötesinde Arşı kendisine hâkimiyet tahtı olarak yaratan ve üzerine istiva buyuran Rabbul âlemin, yeryüzünün bütününden aldığı özlü topraktan yarattığı insan bedenine Ruhu üfledikten sonra, halife sıfatıyla onu dünyaya göndermiştir. Göndermiş, sonra da Arş'ının birer izdüşümü misali, yeryüzünde kendine özel iki ev yapmıştır. Bunlardan biri, dünyanın merkezi olan Mekke'de, diğeri ise insanın merkezi olan kalbindedir.

yani “Ey insan! Sakın kendini küçük addetme, zira sen Kâbe olmaya layık hatta ondan bile daha üstün olabilirsin, öyle ki melekler hizmetçin olurlar.”

Allah Resulü’nün bila fasl halifesi İmam Ali: “İnsanların en cahili, kendi kadrinden habersiz olandır” diye buyurmuştur. Bu kendini büyük görmek demek değildir, bilakis varlığına bakarak yaratılış felsefesinin önemini idrak etmek için gerekli olan bir şuurdur. Yine İmam Ali buyuruyor: “Sen kendini küçük bir cisim sanıyorsun; oysa en büyük âlem sende gizlidir.” Şiirleri her okunduğunda hüznle birlikte ibreti insana üfleyen, çağın dertli ve dertli olduğu kadar da hikmetli şairi Mehmet Akif bu manayı şöyle söylece dökmüştür:

*Haberdar olmamışsın kendi zâtından da hâlâ sen
Muhakkar bir varlığım! Dersin ey insan fakat bilsen
Senin mahiyetinin hatta meleklerden ulvîdir
Avâlim sende pinhan, cihanlar sende matvîdir.*

Bir ömür kendini tanımak derdiyle pervane misali yanan Mevlana ise, lafız farkıyla aynı öz manayı şöyle haykırarak, insanın gizemli dünyasından haber veriyor:

*Sen su değilsin, toprak değilsin, başka bir şeysin sen...
Balçık dünyadan dışardasın, yolculuktasın sen.
Kalb bir arktır, can o arka akan bengisu
Fakat sen, senliğinde kaldıkça ikisinden de bîhabersin.*

*Ey İlahî Kitab'ın nüshası, Ey Padişahın güzelliğine aynası!
Âlemde her ne varsa hepsi sende var,
Senden dışarıda değil, gönlünde var
Ne istiyorsan kendinden iste, kendinde ara!..*

İşte kıymetinin farkına varan mümin kullar, sıkıntıların, ihtiyaçların ve dertlerin biricik kapısı olan mabutlarına dönerek, onun huzurunda tam bir teslimiyet ve şükranla ibadete meşgul olurlar. Yüzleri Kâbe’ye dönmüştür, özleri ise ulu ve yüce olan Allah’a. İnsanda ruh, ruhta ise kalb idare merkezi, yani başkent olunca âlemin hâkimi, tabii ki oradan sesleniyor insan ülkesine, orada gerçekleştiriyor tüm idarelerini.

***Mümin insanın kalbi,
Kâbe’den ve hakikatinden
daha ulvîdir, daha
kıymetlidir. Öyle
insanlar vardır ki onlar
Kâbe’ye yaklaşırken
Kâbe de onlara doğru
koşar, hatta onlar
bedenleriyle Kâbe’nin
etrafında tavaf ederken,
hakikat-i Kâbe de onların
ruhaniyetlerinin etrafında
tavaf etmeye başlar.
Başlar, zira Kâbe’nin
kalbi, gönül Kâbe’sine
âşıktır, Kâbe gönüllülere
meftundur.***

Yeryüzünün merkezi olan Kâbe ile insanın merkezi olan kalp beytullahtır, Allah'ın evidir. Her ikisi kutsal birer semboldürler. Her ikisine saygı, onların sahibi olan Allah'a saygı demektir. Her ikisine karşı yapılan saygısızlık, aslında ev sahibine karşı yapılan saygısızlıktır.

Fakat mümin insanın kalbi, Kâbe'den ve hakikatinden daha ulvîdir, daha kıymetlidir. Öyle insanlar vardır ki onlar Kâbe'ye yaklaşırken Kâbe de onlara doğru koşar, hatta onlar bedenleriyle Kâbe'nin etrafında tavaf ederken, hakikat-i Kâbe de onların ruhaniyetlerinin etrafında tavaf etmeye başlar. Başlar, zira Kâbe'nin kalbi, gönül Kâbe'sine âşıktır, Kâbe gönüllülere meftundur.

Öyleyse insan! Kalbin kıymetini bil ve oraya sadece Allah'ı yerleştir, İmam Sadık (a.s) buyuruyor:

“Kalp Allah'ın evidir, öyleyse oraya ev sahibinden başkasını bırakma.”

Kalp Allah'ın evi Kâbe de Allah'ın evi, kalp de Kâbe de Allah'a kulluk için birer ibadetgâh olarak yaratılmış, yapılmıştır. Kâbe ne kadar değerliyse müminin kalbi de bir o kadar değerlidir. Allah ki kalbini kendisi için yaratmış ve sadece kendi evi olarak kullmuş, öyleyse insanın görevin oraya yalnızca Allah'ı bırakmaktır, sakın ola orada başkası yer edinmeye, özellikle de şeytan-ı lâin.

Bir kalbin mazhar olabileceği en büyük ihsan iman sahibi kılınması, ondan daha büyük ihsan ise Allah'ın o kalbe teveccüh etmesidir. İhsan nitekim Allah'ı görüyor gibi ona kulluk yapmaktır ki, zaten biz O'nu görmesek de O bizi görüyor. Kalbin Allah'ın nazargâh olması demek, Allah'ın sadece onu bilmesi ve görmesi demek değil, aksine Allah'ın o kalbe sevgiyle bakması, şefkatle önem vermesidir. Allah bir kalbe sevgiyle

baktığı zaman, bu durum kalp sahibi mümin için cennet ve cennetin içindeki tüm nimetlerden çok daha üstündür. Sevenin tek arzusu sevgilinin de onu sevmesinden başka ne olabilir ki? Bu yüzden Rablerinin huzuruna çıktıklarında şunlar olur:

“Ona (kalbinde sadece Allah aşkını barındıran mümin kula) şöyle denir: ‘Dünyayı nasıl bırakıp geldin?’ O da der ki: ‘Rabbim! İzzet ve celaline yemin ederim ki; beni yarattığın günden beri senden korkarım, dünyayı tanımam bile.’ Allah da şöyle buyurur: ‘Doğru söyledin kulum, senin bedeninin dünyadaydı, ama kalbin sürekli benimleydi. Ben senin aşıkârda ve gizlide olan her şeyini bilirim. Benden ne istersen iste sana vereyim, neyi temenna edersen ikram edilecektir, işte cennetim, işte benim civarım yerleş oraya.’

Mümin kulun ruhu şöyle der: ‘Rabbim! Kendini bana tanıttın ve böylece ben hiç kimseye muhtaç olmadım. Senin hoşnutluğun eğer benim parça parça olmamda, bir insanın öldürüle bileceği en kötü şekilde öldürülmemde ve en kötü işkencelere maruz kalmamdaysa, kesinlikle senin bu hoşnutluğun benim içim her şeyden daha sevimlidir. Ben nasıl olurda kendini beğenmiş olabilirim? Sen beni yüceltmeseydin ben zelim olurdu, yardım etmeseydin kesinlikle yenilirdim, sen beni güçlü kılmasaydın ben hep güçsüz kalırdım. Ben ölüyüm, beni diriltten senin zikrin olmuştur. Eğer senin sattariyetin olmasaydı ilk günah işlediğim anda rezil, rüsva olmuştum. Allah'ım! Nasıl olurda senin hoşnutluğun için çalışmayayım? Oysaki sen benim aklımı kemale erdirdin. Kemale ulaşmış akıl sayesinde, hakkı batılı, iyiyi kötüyü, bilgiyi cehaleti, aydınlığı ve karanlığı bir birinden ayırarak seni tanıdım.”

Kalbini böylesine Rabbin aşkıyla dolduran kul Allah'a en yakın kuldur, O Allah'ı sever Allah da Onu, onun kalbi Rahman'ın evidir, yüce Allah buyuruyor:

“Ben ne yere sığarım ve ne de göğ, fakat mümin kulumun kalbine sığarım.”

İşte ilahî tecelligâh olan bu müminin kalbine karşı yapılmış bir saldırı yahut eziyet, rahmanî bakışın gözü önünde işlenen öyle vahim bir cinayettir ki, sebep olduğu âh ü efgâna anında Rab tarafından karşılık verilir. Bu yüzden kırık kalplerin bedduasından korkmak gerek, incinmiş gönüllerin âhından çekinmek, yaralanmış yüreklerin iç geçirmesinden titremek icap eder.

Nakledildiğine göre şöyle buyrulmuştur: “Kalb kırmak, Kâbe’yi yetmiş defa yıkmaktan daha kötüdür.” Bir defa değil, tam yetmiş defa. Aklı başında olan hiç kimse böyle bir tehdit ve ceza karşısında hiçbir kalbi kırmaya ve incitmeye cesaret edemez ve edememeli. Fakat aklı başında olmayan, kendini nefisi ile şeytana teslim eden; kin, haset, kibir ve çekememezlik duyguları dizginleri ele geçirmişse, böyle bir insan bedeninde ruhun elleri kelepçeli, ayakları prangalı ve boynu da tasmalıdır, kalb ülkesi cehl ve şeytan ordularının işgalleri altında haraptır; dolayısıyla da böyle bir kimsede vicdan kalmamıştır, vicdanı olmayandan ise her şey beklenebilir, insaf ve sağduyu dışında... Mevlâna şöyle diyor:

*Kâbe bünyâd-ı Halîl-i Azerest
Dîl nazargâh-ı Celîl-i Ekberest*

“Bir kez gönül yıkmak, Kâbe’yi yıkmaktan daha kötüdür. Çünkü Kâbe, Azer oğlu Halil’in (Hz. İbrahim’in) yapmış olduğu binadır. Gönül ise Celîl-i Ekber, Yüceler Yücesi Allah'ın nazargâhıdır.”

Gönlü Kâbeleşmiş bir insan, asla gönül kıramaz. Bir kırsa, bin defa ağlar, göz yaşları ile kırıkların iltiyamına merhem sürer. Hiç aklına bile getirmeksizin gönülleri yıkanların göğüs kafesinde ise bir gönül Kâbe’sinin var olduğu akla-hayale bile gelmez, getirilemez. Hele bir de bu kırılan, salih bir müminin kalbi ise? İhlal edilen hukuk samimi bir Müslüman'ın hukuku ise? Gıybetle çiğnenen et, makbul bir kulun eti ise... İşte vay o zaman!

Evet, Kâbe’nin yıkılıp yeniden yapılması mümkündür; ne var ki kırılan bir gönülün, -onarılması mümkün olsa bile- iz bırakmaksızın tamir edilmesi mümkün değildir. Bir kalbin kırılmasını, Kâbe’nin değil, Arş’ın yıkılması olarak almak ve algılamak daha dinî, daha insanî ve daha aklî gözükmektedir.

Gönül Kâbe, onu yıkmaya teşebbüs edenler de Ebrehe’dir. Nasıl ki gurur ve kendini beğenmişlik Firavun’da, servet köleliği Karun’da sembolleşmişse, bir müminin kalbini kıranlarda Kâbe’yi yıkmaya çalışan Ebreheler gibidirler. Ebrehe devasa fil ordusuyla Mekke yakınlarına kadar gelir, Allahın evini yıkmak için lakin Allah'ın gönderdiği Ebabil kuşlarının attığı pişmiş kızgın taşlarla helak edilir...

Kor gibi yakıcı, ağu gibi zehirleyici, mızrak gibi delici ve balyoz gibi kırıcı sözlerle insanların gönüllerine saldıran kalbi taşlaşmışlar birer Ebrehe’dir ki, çoğunlukla takdiri ilahî tarafından başlarına belalar yağmadan ölmezler, hem bu dünyada ve hem de ahirette büyük acılara müptela olurlar.

Peki, gönül bir arş haline nasıl gelebilir, ne ile?

Cevap iki kelime: Kuran ile Ehlibeyt ile. Bu formülü Peygamber Efendimiz (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

Gönül, yaratılışı itibarıyla potansiyel bir Arş mahiyetindedir, fakat gönül arşını filizlendirmek icab eder. Gönül arşı ise yakın, ihlâs, tanıma, peşi sıra sevgi, tam bir teslimiyet ve bolca ibadet ile filizlenir. Kalp dünya ve dünyanın içindeki her şeyden kendisini soyutlamalı, mâsivâ denilen ağıyârdan bütünüyle arınarak, en çok Allah'ı sevmeli, en çok onu övmeli, en çok onu istemeli, en çok ona koşmalı ki böylelikle gerçekte Allah'a beytullah haline gelebilsin.

“Size iki ağır emanet bırakıyorum; biri Allah'ın kitabı ve diğeri de itretim Ehlibeytindir, bunlara sarıldığınız sürece asla yoldan çıkmazsınız.”

Kuran'ı iyice okumalı, anlamlı ve amel etmeli, Kuran'ı anlamak ve ona göre davranmak için Ehlibeytin sonsuz ilmine müracaat etmeli. Nebi'nin (s.a.a) bildirdiğine göre:

“Her şeyin bir cilası vardır. Kalbin cilası da Kuran okumaktır.”

İnsan kalbi Kuran ile cilalandığı nisbette Arş'ı gösteren bir mücella ayna kesilir, Kâbe

hakikati ile özdeşleşerek yeryüzünde Kâbe misyonu görmeye başlar. Kalbin Kâbeleşmesi ve Arşlaşması, Kuranlaşmasına bağlıdır. Kalp için bir başka cilayı da İmam Sadık (a.s) şöyle açıklıyor:

“Hiç şüphesiz bakır paslandığı gibi kalpler de paslanır; o halde onu istiğfar ile parlatın.”

Lâyiğî olmayan boş şeylere kalbini bağlayan adam, kalbine ihanet ediyor demektir. Sonuçta bir kalbe, en büyük zulmü başkası değil, aslında kalp sahibi yapar. Bunun içindir ki İmam Ali (a.s) Kumeyle duasında:

“Zelemtu nefsi / Benim kendim kendime zulmettim” diye buyuruyor. Günahlar kalbe atılan çamurlardır, kirletir; zulmetlerdir, karartır; dumanlardır, is-pas yapar. Öyleyse sürekli istiğfar etmeli, gece yarılarında her kes uykudayken yüce Allah'ın karşısında ağlayarak tövbe etmeli, tövbe etmeli ki kalp Allah'ın evi olabilsin. Aksi takdirde gözler görmesi gerektiğini göremeyecek ve kulaklar da duyulması gerekeni duyamamaktır, bir ömür yaşar lakin niçin geldiğini bilmeden ölümle kozasından çıkıp uçuşması gerekirken tırtıl olarak kaldığından yere çakılır, çakılır ve yetmiş yıl sürecek bir dereke doğru sürüklenir. Emir-ül Müminin Ali (a.s) buyurmuştur:

“Hiç şüphesiz Allah'tan sakınmak ve takva ehli olmak, kalplerinizin hastalığının devası, gönüllerinizin körlüğünün basireti, bedenlerinizin hastalığının şifası, göğüslerinizin bozulmasının ıslahı, nefislerinizdeki pisliliğin temizliği ve gözlerin pusluluğunun cilasısıdır.”

Temiz ve bakımlı bir tarlanın ürünü de bol ve bereketli olur. İnsanın sahip olduğu en mükemmel techizat olan kalbi de böyledir. Onun mayası sevgi, şefkat ve merhamettir. Daha birçok güzel duygu yine kalbe dercedilmiştir vefa, hüsnü niyet, ümit gibi. Bu duygu ve hissiyatın canlı tutulabilmesi kalbin ve techizatlarının mahiyetlerine uygun ilgi ve alakayla olur. Kalbin temiz berak ve hissiyata açık tutulmasının yolu, temiz gıdalanmasından geçer kalbi besleyen hayat damarlarında hep helal rızık dolaştıktan ve dışa bağlanan kanalları ve hissiyatının tercümanı olan ağızdan çıkan kelimeler doğru, özlü ve nezaket ifade ettikten sonra artık orasının Rabbin nazargahı, gönül sarayı olma yolunda çok büyük adımlar atılmış demektir. Ve artık böyle bir kalbin atışı da,

nabız tutuşu da, hisleri de tertemiz olmaya çok müheyyaddir.

Gönül, yaratılışı itibarıyla potansiyel bir Arş mahiyetindedir, fakat gönül arşını filizlendirmek icab eder. Gönül arşı ise yakın, ihlâs, tanıma, peşi sıra sevgi, tam bir teslimiyet ve bolca ibadet ile filizlenir. Kalp dünya ve dünyanın içindeki her şeyden kendisini soyutlamalı, mâsivâ denilen ağıyârdan bütünüyle arınarak, en çok Allah'ı sevmeli, en çok onu övmeli, en çok onu istemeli, en çok ona koşmalı ki böylelikle gerçekte Allah'a beytullah haline gelebilsin. Aksi takdirde, en çok neyi seviyorsa, gönül arşındaki kürsüye o oturur. O zaman da kalp Allah'ın evi olmaktan çıkarak şeytanın, heva ve hevesin evi olur.

“Hevâsını kendisine ilah edineni görmedin mi?” (Câsiye:23)

Hevayı kendisine yol edinenlerin ise kalbi katlaşır ve böylece tamamen Allah'ın sevgisinden uzak olur. Resul-i Ekrem (s.a.a) buyurmuştur:

“Üç şey kalbi katlaştırır: Boş ve (nefsânî eğilimlerini okşayan) şeyleri dinlemek (haram müzik ve film gibi), (zevk için ve ihtiyacı olmadığı halde) ava çıkmak, sultanın (güç sahiplerinin) kapılarında dolaşmak (onların dünyalarından nasiplenmek için sürekli onlarla haşır neşir olmak).”

Evet.. Allah, insana en yakın dost ve en candan yardır; ama ilahî dostluğa insan tarafından liyakat kesbedilmelidir. Nasıl ki Allah insan ile kalbi arasına girer, hatta kişiye şah damarından daha yakındır.

“Biliniz ki Allah kişi ile kalbi arasına girer.” (Enfâl: 24).

“Biz insana şah damarından daha yakınız.” (Kâf: 16)

Ayetlerinin anlatmak istediği çok açıktır. Öyleyse kullara düşen vazife, o yakınlığın hakkını vermektir, o kurbiyyet-i ilâhiyyeyi aklen, hissen, kalben ve ruhen farkederek çaba ve gayretleriyle tüm benliğe hâkim kılmasıdır. Allah'ın severek yarattığı kulların, mağzûbîn olarak ölmemesi için. Hiçbir gönül arşını sarsmaksızın, titretmeksizin, sallamaksızın, hırpalamaksızın, yıkmaksızın...

Gönül mabedinde en sevgili O olduğu halde yaşamak ve O'na mülâki olmak için can ata ata ölümü şafak sayar gibi beklemek.. En sonunda da vuslat!.. Kalp dediğin böyle olmalı ve böyle ölmeli... Arş-ı Rahmân'a kanat çırpmalı, urûç etmeli...

*Gönül! Saçlarına vuruldun diye sakın inleme
Sevgili için perişanlık sana rahatlık olsun
Ben her zaman sadece sevginle huzur buldum
Öyleyse dert ortağım yalnız seni anmak olsun.*

*Kalbimin süveydası eksilmez kıyamete kadar
Boşalmaz aşkından, sürekli özleminle dolsun
Senin gibi padişaha kavuşmak benim neyime
Benim gibi miskin bir dilenciye bu nasıl olsun.*

*Bilirsin, Hafız kalbinde hep seni ister
Öyleyse istemeye ne hacet, istediğin olsun.*

